

**Kurs „MIGRACJE - PAŃSTWO - SPOŁECZEŃSTWO”
Ośrodek Badań nad Migracjami Uniwersytet Warszawski
Krajowa Szkoła Administracji Publicznej**

PROGRAM

Forma kształcenia:

Program obejmuje 120 godzin, w tym 114 godzin dydaktycznych (prowadzonych w formie wykładów (74) i warsztatów (40) oraz 6 godzin egzaminu dyplomowego składającego się z testu z wiedzy uzyskanej podczas studiów (1 godzina) oraz prezentacji przez słuchaczy wybranych tematów przygotowanych pod opieką wybranych prowadzących zajęcia oraz dyskusji nad ich treścią (5 godzin); prezentacje podlegają ocenie przez komisję egzaminacyjną.

Efekty kształcenia:

Wiedza: słuchacz posiada pogłębioną wiedzę na temat terminów, definicji i teorii związanych z procesami migracji międzynarodowych, potrafi objaśnić procesy migracyjne mające miejsce w Polsce, w Europie i na świecie, ich przyczyny, uwarunkowania i skutki; potrafi wskazać źródła przepisów regulujących sytuację cudzoziemców i zinterpretować treść najważniejszych aktów prawnych w tym zakresie, w tym procedury wjazdu, pobytu i podejmowania pracy; potrafi scharakteryzować politykę migracyjną Polski i UE oraz sposób tworzenia i instytucje nimi zarządzające; potrafi opisać złożoność migracji legalnych i nielegalnych, przymusowych i dobrowolnych, instytucje ochrony międzynarodowej i procedury uchodźcze; posiada wiedzę na temat różnych społeczności cudzoziemskich w Polsce, a także o społecznym, ekonomicznym i kulturowym kontekście ich funkcjonowania.

Umiejętności: słuchacz posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej do opisu i analizowania realnych procesów migracyjnych; potrafi zinterpretować przepisy w aktach prawnych dotyczących cudzoziemców; potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę i umiejętności w komunikacji z cudzoziemcami; potrafi formułować zagadnienia problemowe, dobierać i przedstawiać argumenty oraz je prezentować i bronić; posiada zdolność do analizy proponowanych rozwiązań konkretnych problemów oraz dobrać odpowiednie środki i metody pracy w celu skutecznego wykonania zadań zawodowych

Kompetencje społeczne i postawy: słuchacz ma świadomość odmienności kulturowej i różnic kulturowych, potrafi rozpoznawać podłoże konfliktu międzykulturowego i interpersonalnego; ma umiejętności w zakresie organizowania pracy i współpracy w grupie; potrafi wyrażać własne oceny i opinie.

CZĘŚĆ I. FUNDUSZE EUROPEJSKIE (24 h)

Lp.	Przedmiot	Forma
1	Fundusze pomocowe 2007-2013 i wcześniejsze, w tym: 1. Fundusze SOLID - geneza - cele - programy wieloletnie i roczne - grupy docelowe - obszary wsparcia i dopuszczalne działania - system zarządzania i wdrażania - rezultaty wsparcia (ilościowe i jakościowe) 2. Pozostałe źródła finansowania (UE i inne)	wykład – 4 h
2	Fundusz Azylu i Migracji, w tym: - cele - grupy docelowe - program wieloletni dla Polski - sposób podziału alokacji - system zarządzania i wdrażania - Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego - obszary wsparcia i dopuszczalne działania - nabór i ocena wniosków - arkusze sprawdzenia i oceny wniosku - realizacja (w tym umowa i finansowanie) - monitoring projektów - wskaźniki - kwalifikowalność wydatków - rozliczanie wydatków - wizualizacja	wykład – 8 h
3	Zarządzanie projektem – metoda <i>Project Cycle Management</i> - fazy cyklu projektu - od problemu do projektu - budowanie projektu - cel matrycy logicznej - czynniki powodzenia projektu - wskaźniki i źródła weryfikacji	wykład – 3 h
4	Przygotowanie i ocena wniosku do Funduszu Migracji i Azylu (AMF) i Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ISF): - część formalna - część merytoryczna - wnioski składane w partnerstwie - harmonogram - formularz wskaźników - budżet wraz z uzasadnieniem i harmonogramem finansowej realizacji - wizualizacja	warsztaty – 6 h
5	Inne źródła finansowania projektów dotyczących migracji i uchodźstwa (UE 2014-2020 i inne)	wykład – 3 h

	<ul style="list-style-type: none"> - omówienie źródeł - zakres finansowania - procedury aplikacyjne 	
--	--	--

CZEŚĆ II. PROCESY MIGRACYJNE (90 h)

Lp.	Przedmiot	Forma
1	Mobilność i migracje – perspektywa globalna <ul style="list-style-type: none"> - trendy globalne - typy i formy mobilności terytorialnej - powiązanie z procesami społecznymi, ekonomicznymi, demograficznymi - systemy migracyjne 	wykład – 4 h
2	Migracje a rozwój – wpływ migracji na kraje pochodzenia i kraje docelowe	wykład – 4 h warsztaty – 2 h
3	Europejska i polska polityka migracyjna <ul style="list-style-type: none"> - polityka UE i polityka krajowa – wzajemne relacje, proces harmonizacji - podstawy prawne i instytucjonalne – wprowadzenie 	wykład – 4 h
4	Imigranci w państwie przyjmującym <ul style="list-style-type: none"> - relacje imigrantów ze społeczeństwem przyjmującym - integracja, adaptacja, wielokulturowość - wymiary integracji i wykluczenia: instytucjonalno-prawny, społeczny, kulturowy, ekonomiczny 	wykład – 4 h
5	Migracje a procesy demograficzne w Polsce <ul style="list-style-type: none"> - mobilność wewnętrzną i zewnętrzną - dzietność - starzenie się 	wykład – 4 h
6	Procesy migracyjne a polityki publiczne w Polsce i w Europie <ul style="list-style-type: none"> - rynek pracy - edukacja - ochrona zdrowia - polityka społeczna - bezpieczeństwo 	warsztaty – 6 h
7	Polska jako kraj emigracji <ul style="list-style-type: none"> - historyczne źródła i uwarunkowania emigracji z Polski - skala i dynamika współczesnych migracji z Polski - społeczno-ekonomiczne uwarunkowania mobilności - społeczno-ekonomiczne skutki migracji Polaków: poziom krajowy, regionalny i lokalny 	wykład – 2 h warsztaty – 2 h
8	Polacy za granicą i polityka państwa polskiego wobec polskiej diaspory <ul style="list-style-type: none"> - polityka wobec Polonii i Polaków za granicą, - Karta Polaka i repatriacja w wymiarze krajowym i lokalnym 	wykład – 2 h
9	Migranci powrotni w wymiarze regionalnym i lokalnym <ul style="list-style-type: none"> - skala i struktura zjawiska - możliwe działania publiczne - przegląd polityk i dobrych praktyk 	wykład – 2 h warsztaty – 4 h

	- wypracowanie zestawu działań publicznych	
10	Polska jako kraj imigracji - skala i struktura procesów napływowych - uwarunkowania - skutki – poziom krajowy, regionalny i lokalny	wykład – 4 h warsztaty – 4 h
11	Polityka migracyjna Polski – wymiar prawny i praktyka - polityka azylowa - admisja - pobyt - zatrudnienie - integracja - przeciwdziałanie nielegalnej migracji	wykład – 4 h warsztaty – 4 h
12	Spoločności cudzoziemskie w Polsce - charakterystyka funkcjonowania, cechy kulturowe - Ukraińcy, Romowie, Wietnamczycy, Chińczycy, Afrykańczycy	wykład – 12 h
13	Integracja imigrantów i uchodźców w Polsce w praktyce - diagnoza problemów integracyjnych cudzoziemców w Polsce - programy i działania integracyjne – dobre praktyki - rola sektora rządowego, samorządowego i pozarządowego	wykład – 4 h warsztaty – 4 h
14	Zarządzanie różnorodnością kulturową – doświadczenia europejskie - modele integracji i rozwiązania prawno-polityczne w wybranych krajach - omówienie programów i dobrych praktyk integracyjnych	wykład – 4 h
15	Kontakt i komunikacja międzykulturowa - specyfika kontaktu międzykulturowego - diagnoza trudności w kontaktach międzykulturowych - cechy komunikacji międzykulturowej - stereotypy i uprzedzenia – jak je osłabiać i przezwyciężyć? - metody radzenia sobie w sytuacji konfliktu międzykulturowego i interpersonalnego - skrypty kulturowe w komunikacji - umiejętności negocjacyjne i mediacyjne	wykład – 2 h warsztaty – 8h

CZESC III. Egzamin (6 h)

1	Egzamin	6h
---	---------	----